

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: **Ing. M. B.**, proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Martine**, za účasti: **1/ Slovenský pozemkový fond, regionálny odbor Martin, 2/ Obec Turany, 3/ A., s.r.o.**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu zo dňa 24. júla 2008, číslo: ObPÚ-2008/00081-BLA, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. januára 2009, č.k. 23 Sp 79/2008-40, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 23 Sp 79/2008-40 zo dňa 19. januára 2009 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom č.k. 23 Sp 79/2008-40 zo dňa 19. januára 2009 Krajský súd v Žiline potvrdil rozhodnutie odporcu Obvodného pozemkového úradu v Martine číslo: ObPÚ-2008/00081-BLA zo dňa 24. júla 2008 (§ 250q ods. 2 OSP).

Označeným rozhodnutím odporca ako orgán príslušný podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z.z.“) rozhodol v reštitučnej veci tak, že Ing. M. B. ako oprávnená osoba podľa § 2 ods. 2 písm. a/

zákona č. 503/2003 Z.z. spĺňa podmienky zákona uvedené v ustanovení § 3 ods. 1 písm. o/ zákona.

Rozhodol, že oprávnenej osobe sa navracia vlastníctvo k týmto pozemkom:
a/ Pozemky v k.ú. T. (výmera je uvedená v m²)

- stav podľa poz. knihy, stav podľa registra E KN, stav podľa registra CKN, zapísané vo vložke pk. X., parcela č. X., roľa v podiele ½, vo vložke pk. X., parcela č. X., roľa v podiele ¼, vo vložke pk. X., parcela č. X., roľa v podiele 1493/18880, vo vložke pk. X., parcela č. X., roľa vo výmere ¼.

Ďalej rozhodol, že oprávnenej osobe sa priznáva právo na náhradu za pozemky, ktoré nebolo možné navrátiť (podľa pozemno-knižných údajov)

- pozemky v k.ú. T., zapísané vo vložke pk. X., parcela č. X., záhr. časť v podiele ½, vo vložke pk. X., parcela č. X., roľa v podiele ½ a vo vložke pk. X., parcela č. X., roľa v podiele ¼.

Súd preskúmal rozhodnutie odporcu a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že je vecne správne.

V odôvodnení uviedol, že vlastníctvo k reštituovaným pozemno-knižným parcelám, ktoré sú špecifikované vo výrokovej časti rozhodnutia, bolo vedené na pozemno-knižných vlastníkov J. H. a jeho manželky E.. Ako uviedol krajský súd tieto skutočnosti neboli v konaní sporné ako tiež to, že k ich odňatiu došlo bez právneho dôvodu. Taktiež nebolo sporné (a výpoveďami svedkov navrhovateľa v správnom konaní preukázané), že predmetné pozemky pozemno-knižní vlastníci manželia H. darovali starému otcovi navrhovateľa J. B.

Krajský súd v Žiline konštatoval, že predmetné pozemky neboli odňaté manželom H., ktorí boli v čase ich odňatia, teda v roku 1956, vedení v pozemkovej knihe ako pozemno-knižní vlastníci, ale boli odňaté skutočným užívateľom, obhospodarovateľom a oprávneným držiteľom predmetných nehnuteľností, ktorých užívateľom bol starý otec navrhovateľa J. B. V danom prípade podľa názoru súdu došlo k odňatiu vlastníctva, ktoré prešlo na starého otca navrhovateľa neformálnym spôsobom, neformálnou zmluvou a malo za následok odňatie vlastníctva vo vzťahu ku skutočným vlastníkom, ktorí neboli už pozemno-knižní. Teda vlastníctvo predmetných nehnuteľností bolo odňaté nie pozemno-knižným vlastníkom, ktorí ako to vyplýva z vykonaného dokazovania previedli neformálnou zmluvou vlastníctvo na iné osoby, ale bolo odňaté nadobúdateľovi, ktorým bol starý otec navrhovateľa J. B.. V tomto smere aj navrhovateľ je oprávnenou osobou po pôvodnom vlastníkovi J. B., ktorému predmetné pozemky boli odňaté Československým štátom, ktorý síce ako pozemno-knižný vlastník nefiguroval ani do roku 1950, ani od roku 1950 do roku 1964 v pozemkovej knihe, ale správal sa ako vlastník, držal, užíval predmetné nehnuteľnosti v domnení a viere, že ich neformálnou zmluvou odkúpil od pôvodných pozemno-knižných vlastníkov, a to až do odňatia ich vlastníctva štátom.

Ďalej súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na to, že navrhovateľ je oprávnenou osobou podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 503/2003 Z.z. a to z toho dôvodu, že navrhovateľ nie je dedičom zo závetu, ktorý by nadobudol celé dedičstvo po pôvodnom vlastníkovi. Z obsahu zápisnice D 610/66 napísanej na Štátnom notárstve v Martine dňa 19. októbra 1966 vyplýva, že štátne notárstvo uznalo testament, podľa ktorého poručník J. B. svoj majetok zanecháva vnukom V. B. a M. B. V danom prípade však teda navrhovateľ nie je dedič zo závetu, ktorý bol predložený v konaní o dedičstvo, ktorý nadobudol celé dedičstvo, tade nemá status oprávnenej osoby podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 503/2003 Z.z. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že po otcovi J. B. sa stal jediným preberateľom celého dedičstva na základe dohody so svojim bratom V. Nebolo preukázané, že by reštitučný nárok si navrhovateľ uplatnil aj v zastúpení svojho brata V..

Pokiaľ sa jedná o námietku navrhovateľa ohľadne nesprávne uvedených podielov parciel uvedených v rozhodnutí správneho orgánu s poukazom na to, že výmera je prevzatá z pozemno-knižného hárku a vlastníctvo je prevzaté z majetkovej podstaty, a z toho dôvodu sa jedná o nesprávne uvedený podiel $\frac{1}{4}$, krajský súd uviedol, že mu v tomto smere nebol zrejmy dôvod, v čom navrhovateľ vidí nesprávnosť uvedených podielov. Navrhovateľ nevyšpecifikoval konkrétne odvolací dôvod, v čom vidí nesprávnosť stanoveného podielu vo vzťahu ku konkrétnym pozemno-knižným parcelám a pozemno-knižným vložkám, a v čom vidí rozpor medzi výmerou, ktorá má byť z pozemno-knižného hárku a vlastníctvom prevzatým z majetkovej podstaty.

Navrhovateľ v konaní nemal úspech, nevzniklo mu právo na náhradu trov konania, ako ani ďalšiemu účastníkovi konania Slovenskému pozemkovému fondu, ktorému náhradu trov konania súd nepriznal. Odporca v konaní mal úspech, trovy konania si však neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal navrhovateľ odvolanie a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom určil, že Ing. M. B. je oprávnenou osobou po J. B. a navracia sa mu vlastníctvo k pozemkom uvedeným v pozemnostnom hárku vo výmere tu uvedenej, vrátane práva na náhradu za pozemky, ktoré nemožno vydať.

Uviedol, že pri reštitúcii po J. B. – žiadosť podaná dňa 01.04.2004, bol splnomocnený bratom V. na uplatnenie si celého nároku. Nežiadal vydať len $\frac{1}{2}$. Vydanie ako celku žiadal na základe priložených dedičských rozhodnutí D680/92, D458/94 ako D610/66 a tiež z dôvodu, aby celú tortúru ohľadom navrátenia absolvoval len jeden z dedičov. Opakovane zhodne s opravným prostriedkom proti rozhodnutiu odporcu uviedol, že nesúhlasí s výmerou, ktorá mu bola rozhodnutím priznaná. Odporca po celý rok 2004 nemal výhrady voči podanej žiadosti. Až v roku

2008 začal mať výhrady voči vydaniu ako celku. Podľa jeho názoru vinou odporcu bratovi V. zaniklo právo na uplatnenie si reštitúcie.

Odporca a účastník konania obec Turany navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Slovenský pozemkový fond vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa voči rozsudku krajského súdu uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím ako i s odôvodnením rozsudku Krajského súdu v Žiline.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 31. marca 2010 (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie obvodného pozemkového úradu o reštitučnom nároku podľa zákona č. 503/2003 Z.z.

Zákon č. 503/2003 Z.z. upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Aj cieľom tohto zákona je spolu s ostatnými reštitučnými zákonmi zabezpečiť tzv. reštitučné procesy zmiernenia niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v zákone presne ustanovenom období vo vzťahu k presne vymedzenému okruhu osôb a na základe v zákone taxatívne ustanovených prípadov straty majetku.

Zákonodarca v záujme zabezpečenia princípu legality v ustanoveniach § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. zakotvil rozhodovaciu právomoc správneho orgánu – pozemkového úradu pri rozhodovaní o navrátení vlastníctva k pozemku alebo o priznaní práva na náhradu za pozemok. Správne konanie pred pozemkovým úradom sa začína doručením návrhu oprávnenej osoby podľa § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. Podľa § 5 ods. 3 zákona sa na konanie podľa odseku 2 vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

To znamená, že povinnosťou pozemkového úradu pri rozhodovaní podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. je postupovať podľa jednotlivých ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) a pri ich aplikácii vychádzať zo základných zásad správneho konania (§ 3 Správneho poriadku). Správny orgán je viazaný zásadou zákonnosti (§ 3 ods. 1

Správneho poriadku), v intenciách ktorej je povinný v konaní a pri rozhodovaní zachovať procesné predpisy ako aj predpisy hmotnoprávne. Musí postupovať v konaní tak, aby zabezpečoval ochranu práv osôb a súčasne vyžadoval plnenie ich povinností v nadväznosti na ochranu záujmov štátu a spoločnosti. Ide o presadzovanie cieľov hmotnoprávnej úpravy v konkrétnej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že v konaní nie je sporná skutočnosť, že navrhovateľ je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 503/2003 Z.z., a že spĺňa podmienky zákona uvedené v ustanovení § 3 ods. 1 písm. o/ na navrátenie vlastníctva k pozemkom, alebo priznania práva na náhradu za pozemky uvedené vo výrokovvej časti rozhodnutia odporcu.

Pokiaľ sa jedná o ďalšie námietky navrhovateľa, uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že tieto sú nedôvodné. S uvedenými námietkami sa podrobne vysporiadal krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku, pričom s jeho dôvodmi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na ustanovenie § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 503/2003 Z.z., v zmysle ktorého ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3 zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v poradí: deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo jeho deti.

Je teda nesporné, že oprávnenými osobami v zmysle citovaného ustanovenia zákona a na základe predložených dokladov – dedičské rozhodnutie D 610/66 – sú navrhovateľ Ing. M. B. a V. B., avšak obaja rovným dielom. Nakoľko si nárok na navrátenie vlastníctva k pozemkom uplatnil len jeden z oprávnených, a to navrhovateľ Ing. M. B., odporca správne navrátil vlastnícke právo a právo na náhradu za pozemky, ktoré nemožno vydať len tejto osobe v príslušnom podiele zo spoluvlastníckeho podielu pôvodného vlastníka.

Navrhovateľ nie je oprávnenou osobou podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 503/2003 Z.z., tak ako to správne uviedol a odôvodnil krajský súd.

Reštitučný nárok si uplatnil len navrhovateľ Ing. J. B. V žiadnom štádiu konania nebolo priložené splnomocnenie od V. B. pre Ing. M. B. na vybavovanie reštitučného nároku.

Taktiež odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, že navrhovateľ pokiaľ namietal výšku vydaného podielu, túto skutočnosť nijakým právne relevantným spôsobom bližšie nešpecifikoval, a ani neuviedol presne čoho sa domáha a v čom vidí nesprávnosť napadnutého rozhodnutia. Aj tu Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že správne postupoval správny orgán, keď vychádzal z údajov ISKN.

Odvolací súd sa preto s právnym názorom uvedeným v rozsudku krajského súdu stotožnil a postupujúc podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1, 2 OSP rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že v odvolacom konaní neúspešnému navrhovateľovi, úspešnému odporcovi a účastníkom v 1. až 3. rade ich náhradu nepriznal (§ 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2, § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 veta prvá OSP), nakoľko si odporca a účastníci konania ich náhradu neuplatnili (§ 151 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a ani im v odvolacom konaní trovy nevznikli.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 31. marca 2010

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová